

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 05 grudnia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.30.2024.xxx

Pani
Katarzyna Sobieska
Kierownik Ośrodka Pomocy
Spolecznej w Małkini Górnej
ul. Biegańskiego 3
07-320 Małkinia Górna

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2024, kontrolerzy: xxx xxx – starszy inspektor wojewódzki i xxx xxx – inspektor wojewódzki przeprowadzili w okresie od 5 do 19 września 2024 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Ośrodku Pomocy Społecznej w Małkini Górnej³.

Zakres kontroli obejmował organizację i realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych⁴, zwanej dalej ustawą, w przedmiocie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego. Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2022 r. do dnia kontroli, tj. do 5 września 2024 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli, określając jej termin i zakres.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

---

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2023 r. poz. 190);

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224);

³ Dalej GOPS, Ośrodek, Organ, jednostka kontrolowana.

⁴ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.);

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie ocenił działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Małkini Górnej w zakresie organizacji zadania, natomiast pozytywnie, pomimo uchybień w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami.

I. Organizacja zadania

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pani xxxx xxxx powołana na to stanowisko od 10 listopada 2017 r.

Obsługę finansowo-księgową Ośrodka od xxx xxx xxx r. prowadzi Skarbnik Gminy Pani xxx xxx, a w okresie od xxx xxx xxx r. do xxx xxx xxx r. prowadziła Skarbnik Gminy Pani xxx xxx. Ośrodek prowadzi gospodarkę finansowo-księgową na zasadach obowiązujących w samorządowych jednostkach budżetowych. W kwestii tej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, przyjęto Porozumienie⁵ pomiędzy Ośrodkiem a Urzędem Gminy w Małkini Górnej „w sprawie obsługi finansowej oraz wykonywania obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą”.

Organizację Ośrodka, zakres działania poszczególnych stanowisk oraz ich zadania określa regulamin organizacyjny, wprowadzony Zarządzeniem Nr xxx Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Małkini Górnej z dnia xxx xxx xxx r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małkini Górnej. W ww. regulaminie organizacyjnym w Rozdziale II Organizacji Ośrodka w § 7 ust. 1 pkt 2 wyodrębniono Dział ds. realizacji świadczeń rodzinnych. Natomiast zadania tego Działu określono w Rozdziale III w § 15 regulaminu. Powyższe jest realizacją art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W okresie objętym kontrolą, ustawowe zadania realizowały niżej wymienione osoby na podstawie imiennych upoważnień wydanych przez Wójta Gminy Małkinia Górna, co jest realizacją art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych⁶:

1. Pani xxxx xxxxx – kierownik OPS – posiadająca upoważnienie⁷ udzielone do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

---

⁵ Porozumienie z 28 czerwca 2004 r.

⁶ Załącznik Nr 1 - Wykaz pracowników realizujących w Ośrodku Pomocy Społecznej w Małkini Górnej zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych

⁷ Zarządzenie Nr xxx Wójta Gminy Małkinia Górna z dnia xxx xxx xxx r.

2. Pani xxx xxx – inspektor ds. świadczeń rodzinnych, kontrolowane zadanie realizuje od xxx xxx xxx r. Posiada upoważnienie⁸ do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych.
3. Pani xxx xxx – starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, kontrolowane zadanie realizuje od xxx xxx xxx r. Posiada upoważnienie⁹ do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji.
4. Pani xxx xxx – pracownik socjalny – zastępuje Kierownika Ośrodka podczas nieobecności¹⁰. Posiada upoważnienie¹¹ do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych. Upoważnienie z 2022 r. nie było udzielone na wniosek Kierownika. Kierownik Ośrodka w 2019 r. wystąpiła z pisemnym wnioskiem do Wójta Gminy Małkinia Górna o udzielenie upoważnienia dla pracownika. Z pisemnego oświadczenia Kierownika jednostki¹² złożonego na tę okoliczność wynika, że: cyt. „... upoważnienie dla Pani xxx xxx do wydawania decyzji administracyjnych oraz załatwiania spraw z zakresu zadań realizowanych przez OPS (w tym z zakresu ze świadczeń rodzinnych) zostało wydane na wniosek Kierownika OPS w Małkini Górnej z xxx xxx xxx r. w odpowiedzi na który zostało wydane stosowne zarządzenie Wójta Gminy Małkini Górnej z xxx xxx xxx r. Następnie, w dniu xxx xxx xxx r. Kierownik OPS wystąpił z wnioskiem do Wójta Gminy o upoważnienie osób, w tym Pani xxx xxx do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych z zakresu dodatku osłonowego. W odpowiedzi na wniosek zostało wydane zarządzenie Wójta Gminy Małkinia Górna z dnia xxx xxx xxx r., obejmujące zakres uprzednio obowiązującego upoważnienia (z dnia xxx xxx xxx r.), w tym w zakresie świadczeń rodzinnych i poszerzone o wnioskowane zagadnienie dodatku osłonowego, stanowiąc tekst jednolity upoważnienia. W zarządzeniu tym znajduje się zapis, że traci moc zarządzenie z dnia xxx xxx xxx r., jednak ciągłość upoważnienia odnosząca się m.in. do świadczeń rodzinnych nastąpiła. Kierownik OPS nie wnioskował odrębnie o upoważnienie ponowne, opierając się na przekonaniu, że rozszerzenie zakresu obowiązującego upoważnienia wymaga wniosku o nowe upoważnienie, co zostało

---

⁸ Upoważnienie Wójta Gminy Małkinia Górna z dnia xxx xxx xxx r. na pisemny wniosek Kierownika Ośrodka z xxx xxx xxx r.

⁹ Zarządzenie Nr xxx/xxx Wójta Gminy Małkinia Górna z dnia xxx xxx xxx r. na pisemny wniosek Kierownika Ośrodka z xxx xxx xxx r.

¹⁰ Pełnomocnictwo do zastępowania Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej z xxx xxx xxx r.

¹¹ Zarządzenie Nr xxx/xxx Wójta Gminy Małkinia Górna z dnia xxx xxx xxx r.

¹² Oświadczenie Kierownika OPS z dnia xxx xxx xxx r.

odzwierciedlenie w decyzji radcy prawnego i wydanie zarządzenia na podstawie wniosku z xxx xxx xxx r. Nie było zatem w zakresie świadczeń rodzinnych nowo nadane upoważnienie, a było kontynuacją na podstawie wcześniej złożonego wniosku.”.

Ww. upoważnienia wydane były na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, poza 1 upoważnieniem dla Pani xxx xxx, gdzie w podstawie prawnej upoważnienia przywołano oprócz art. 20 ust. 3 ustawy, także art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przepis, który nie reguluje udzielania upoważnień na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Pani Kierownik Ośrodka prawidłowo wnioskuje do Wójta Gminy Małkinia Górna o upoważnienie pracownika na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych).

W przedstawionych kontrolującym zakresach czynności Kierownika Ośrodka i pracowników merytorycznych (w tym osoby zastępującej Kierownika) została określona realizacja świadczeń rodzinnych.

II. Prawidłowość postępowania w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Kierownik jednostki kontrolowanej oświadczyła¹³, że w okresie od 1 lipca 2022 r. do dnia kontroli w 4 sprawach na podstawie decyzji wojewody i w 1 sprawie na podstawie decyzji marszałka odzyskano nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w łącznej kwocie 3 466,45 zł, w tym należność główną 2 413,01 zł oraz 1 053,44 zł odsetek.

Po odzyskaniu ww. należności niezwłocznie zachowując 7-dniowy termin określony w procedurze¹⁴ ustalonej przez Wojewodę Mazowieckiego poinformowano Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie przesyłając w tym zakresie informacje, przelewy opatrzone dopiskiem koordynacja przekazywano wyłącznie elektronicznie poprzez moduł gmina – wojewoda – gmina. Do dokonanych przelewów bankowych dotyczących przekazania nienależnie pobranych świadczeń w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego niezwłocznie sporządzano szczegółową specyfikację, którą przekazywano przez ePUAP.

---

¹³ Oświadczenie z 5 września 2024 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Małkini Górnej

¹⁴ Zasady współpracy organów właściwych i Wojewody Mazowieckiego w sprawach dotyczących nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych i rodzinnych w związku z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

W okresie od 1 lipca 2022 r. do dnia kontroli do Ośrodka Pomocy Społecznej w Małkini Górnej wpłynęło 6 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków¹⁵, które przekazano do Wojewody Mazowieckiego w celu ustalenia, czy w tych sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (na podstawie art. 23a ust. 1 ustawy – 4) oraz które przekazano wraz z dokumentami wojewodzie (na podstawie art. 23a ust. 2 ustawy – 2).

Kontroli poddano 5 losowo wybranych wniosków¹⁶.

W badanych sprawach członkowie rodzin przebywali i świadczyli pracę na terytorium xxxx, xxxxx i xxxx, zaś w 1 sprawie wnioskodawczyni pobierała na dzieci świadczenia xxxxxxxx.

Wnioski składane były w formie papierowej (4) i elektronicznej (1), opatrzone pieczęcią z datą wpływu, znakiem sprawy i podpisem (parafką) osoby przyjmującej wniosek. Postępowanie w sprawach o świadczenia rodzinne każdorazowo wszczynano na wniosek, którego wzór określony został w § 2 pkt 1-9 rozporządzenia wykonawczego 27 lipca 2017 r.¹⁷, obowiązującego do 13 lipca 2023 r. Po tej dacie wniosek zawierał informacje, które zostały określone w § 2 pkt 1-9 rozporządzenia wykonawczego z 6 lipca 2023 r.¹⁸

W 3 sprawach¹⁹ wnioskodawczynie kompletnie i prawidłowo wypełniły wnioski, ze szczególnym uwzględnieniem w części V punkt 3 wniosku – oświadczenia wnioskodawcy dotyczącego ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego na dziecko i części II wniosku – dodatków do zasiłku rodzinnego. W 2 sprawach wnioski nie zostały wypełnione w części V punkt 3 wniosku, ponieważ w 1 sprawie²⁰ w dniu jego składania do Ośrodka, członek rodziny nie przebywał w kraju, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (sytuacja w rodzinie uległa zmianie w trakcie okresu zasiłkowego, o czym wnioskodawczyni poinformowała składając pisemne oświadczenie), zaś w ostatniej sprawie²¹ wnioskodawczyni pobierała na dzieci xxxx xxxxxx i w tej sytuacji nie było konieczności wypełnienia ww. części. Do badanych wniosków dołączono stosowne

---

¹⁵ 4 wnioski dotyczyły okresu zasiłkowego 2022/2023, a 2 okresu zasiłkowego 2023/2024

¹⁶ 4 wnioski na podstawie art. 23a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych: xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r. i xxx z xxx r. oraz 1 wniosek na podstawie art. 23a ust. 2 ustawy: xxx z xxx r.

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1466).

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1340).

¹⁹ Wnioski o numerach: xxx z xxx r., xxx z xxx r. xxx z xxx r.

²⁰ Wniosek nr xxx z xxx r.

²¹ Wniosek nr xxx z xxx r.

zaświadczenia, decyzję o przyznaniu renty, oświadczenia, kopie umów o pracę, wyroki sądowe, świadectwa pracy, PIT-y 11 i PIT/ZG. Badane wnioski wraz kompletem dokumentów niezwłocznie przekazano do Wojewody Mazowieckiego drogą elektroniczną poprzez system Emp@tia.

Do badanych wniosków dołączono weryfikacje z systemu CSIZS Emp@tia, tj. PESEL, CBB (w 1 sprawie), ZUS, MF, CEIDG, Rynek Pracy oraz CWU, za wyjątkiem weryfikacji CBB w 4 sprawach²², co jest niezgodne z art. 23b ust. 1 ustawy, a co za tym idzie weryfikacje nie zostały przekazane wraz z wnioskami do Wojewody Mazowieckiego.

W dwóch sprawach²³ przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego miały zastosowanie na cały okres zasiłkowy 2022/2023, w dwóch kolejnych sprawach od daty złożenia wniosku w organie właściwym do końca okresu zasiłkowego (tj. w jednej sprawie²⁴ od 1 stycznia do 31 października 2023 r., a w drugiej sprawie²⁵ od 1 czerwca do 31 października 2024 r.). W ostatniej sprawie Wójt Gminy Małkinia Górna przyznał²⁶ na cały okres zasiłkowy 2023/2024 prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami. Jak wspomniano powyżej, wnioskodawczyni poinformowała Ośrodek składając pisemne oświadczenie²⁷, że małżonek podjął zatrudnienie w xxxxx. Wójt Gminy Małkinia Górna niezwłocznie wystąpił do Wojewody Mazowieckiego z zapytaniem, czy w sprawie zachodzą przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, załączając zgromadzoną w sprawie dokumentację. Po ustaleniu przez Wojewodę, że w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego od 1 marca 2024 r. i skierowaniu pisma o prawomocne uchylenie prawa do świadczeń rodzinnych w okresie koordynacji, Organ niezwłocznie wszczął w tym przedmiocie postępowanie administracyjne i wydał decyzję²⁸.

Decyzja uchylająca została wydana w terminie i zgodnie z wymogami art. 107 k.p.a. Decyzję doręczono stronie zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 k.p.a. W aktach sprawy znajdował się dowód potwierdzający odbiór decyzji ze wskazaniem daty doręczenia, stosownie do zapisu art. 46 §1 k.p.a. Po jej uprawomocnieniu, wraz z kartami zrealizowanych świadczeń przekazał do Wojewody do dalszego procedowania.

Następnie, w lipcu 2024 r. wnioskodawczyni pisemnie oświadczyła, że w czerwcu 2024 r. małżonek zakończył pracę za granicą i wrócił do Polski. Ośrodek niezwłocznie przesłał

---

²² Wnioski o numerach: xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r. i xxx z xxx r.

²³ Wnioski o numerach: xxx z xxx r. i xxx z xxx r.

²⁴ Wniosek nr xxx z xxx r.

²⁵ Wniosek nr xxx z xxx r.

²⁶ Decyzja nr xxx z xxx r.

²⁷ Oświadczenie z xxx xxx xxx r.

²⁸ Decyzja uchylająca nr xxx z xxx r.

oświadczenie do Wojewody. Wojewoda Mazowiecki ustalił, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w danej sprawie miały zastosowanie w okresie od 1 marca do 30 czerwca 2024 r. i przyznał świadczenia w okresie od 1 do 31 marca 2024 r., a odmówił przyznania świadczeń od 1 kwietnia do 30 czerwca 2024 r. z powodu przekroczenia kryterium dochodowego²⁹. Organem właściwym do orzekania w okresie poza koordynacją, tj. od 1 lipca do 31 października 2024 r. był Wójt Gminy Małkinia Górna. Do dnia kontroli jednostka kontrolowana nie podjęła działań w celu ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami w okresie swojej właściwości. Wójt Gminy Małkinia Górna decyzją³⁰ z 11 września 2024 r. ustalił prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami od 1 lipca do 31 października 2024 r. Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień³¹ wynika, że decyzja została wydana z opóźnieniem w związku z przeoczeniem.

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przyznane z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego Ośrodek wypłacał terminowo w okresach miesięcznych, w prawidłowych kwotach wynikających z decyzji Wojewody Mazowieckiego.

W okresie kontrolowanym stosowano się do wytycznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie dotyczących zasad elektronicznej wymiany dokumentów, którą przekazywano wyłącznie elektronicznie poprzez moduł gmina – wojewoda – gmina.

III. Prawidłowość ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego i jego wypłacania

W okresie podlegającym kontroli do Ośrodka Pomocy Społecznej w Małkini Górnej wpłynęło 507 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym 286 w okresie zasiłkowym 2022/2023 (3 wnioski przekazano w związku z art. 23a ust. 1 do wojewody) i 221 w okresie zasiłkowym 2023/2024 (1 wniosek przekazano w związku z art. 23a ust. 1 do wojewody). 30 wniosków wpłynęło do Ośrodka w formie elektronicznej, natomiast pozostałe zostały złożone w formie papierowej. 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku z art. 24a ust. 1 i ust. 2 ustawy³². Ponadto, 3 wnioski złożone 19, 22 i 23 sierpnia br., na dzień rozpoczęcia kontroli nie zostały rozpatrzone.

---

²⁹ Pismo z 26.07.2024 r. (data wpływu do Ośrodka – 29.07.2024 r.)

³⁰ Decyzja nr xxx z xxx r.

³¹ Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień/oświadczeń – 11.09.2024 r.

³² Zawiadomienie o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia – xxx r.

W okresie podlegającym kontroli nie prowadzono spraw, w których o zasiłek rodzinny wraz dodatkami wystąpili obywatele Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Na podstawie złożonych wniosków Organ wydał 441 decyzje przyznające zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, w tym 39 decyzji przyznających z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, 55 decyzji odmownych, 41 decyzji zmieniających, 2 decyzje umarzające postępowanie administracyjne, 41 decyzji uchylających oraz 19 decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrocie.

Pani Kierownik Ośrodka poinformowała, że w okresie podlegającym kontroli jednostka kontrolowana w 1 sprawie prowadziła postępowanie, które dotyczyło marnotrawienia wypłaconych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami. Nie prowadziła spraw wydatkowania ich niezgodnie z przeznaczeniem.

Kontroli poddano losowo wybrane akta 25 spraw z okresu podlegającego kontroli w przedmiocie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych:

- 13 spraw z okresu zasiłkowego 2022/2023, w których wydano 8³³ decyzji przyznających (w tym 1³⁴ decyzję z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”), 1³⁵ decyzję zmieniającą z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, 1 decyzję³⁶ zmieniającą prawo, 2³⁷ decyzje umarzające postępowanie administracyjne, 1³⁸ decyzję odmawiającą prawa do zasiłku i dodatku, 1³⁹decyzję uchylającą i 1⁴⁰ decyzję w sprawie nienależnie pobranych świadczeń. Skontrolowano także 1⁴¹ sprawę, w której wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia.
- oraz 12 spraw z okresu zasiłkowego 2023/2024. W sprawach wydano 10⁴² decyzji przyznających (w tym: 2 decyzje⁴³ z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za

---

³³ Decyzje o numerach: xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r. i xxx z xxx r.

³⁴ Decyzja nr xxx z xxx r.

³⁵ Decyzja nr xxx z xxx r.

³⁶ Decyzja nr xxx z xxx r.

³⁷ Decyzje o numerach: xxx z xxx r. i xxx z xxx r.

³⁸ Decyzja nr xxx z xxx r.

³⁹ Decyzja nr xxx z xxx r.

⁴⁰ Decyzja nr xxx z xxx r.

⁴¹ Wniosek nr xxx z xxx r.

⁴² Decyzje o numerach: xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r., xxx z xxx r. i xxx z xxx r.

⁴³Decyzje o numerach: xxx z xxx r. i xxx z xxx r.

złotówkę”), 1⁴⁴ decyzję odmawiającą prawo do zasiłku i dodatku, 1⁴⁵ decyzję odmawiającą prawo do zasiłku, 1⁴⁶ decyzję uchylającą i 1⁴⁷ decyzję w sprawie nienależnie pobranych świadczeń.

W okresie podlegającym kontroli odnotowano 1 sprawę⁴⁸, w której nastąpił zgon⁴⁹ wnioskodawczynie, którą poddano kontroli. Stwierdzono, że jednostka kontrolowana, po wcześniejszej weryfikacji w bazie PESEL prawidłowo sporządziła właściwą adnotację w aktach i na jej podstawie zakończyła realizację decyzji.

Jak wspomniano powyżej, kontroli poddano 1 wniosek pozostawiony bez rozpatrzenia. W sprawie wnioskodawczynie błędnie wypełniła wniosek w części I pkt 5.3 dotyczącej utraty dochodu przez członka rodziny i nie dołączyła dokumentów potwierdzających utratę dochodu oraz nieprawidłowo uzupełniła załącznik ZSR-12⁵⁰. W związku z tym Ośrodek na podstawie art. 24a ust. 1 i 2 ustawy wezwał pisemnie wnioskodawczynię do uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od otrzymania wezwania. Strona nie zastosowała się do wezwania, zatem wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia⁵¹, o czym Ośrodek zawiadomił stronę.

Postępowanie w sprawach o ww. świadczenia każdorazowo wszczynano na wniosek jednego z rodziców, zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy. Złożone wnioski zawierały informacje określone w art. 23 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Opatrzono zostały pieczęcią z datą wpływu, znakiem sprawy i podpisem osoby przyjmującej wniosek, za wyjątkiem 2 wniosków elektronicznych, gdzie nieprawidłowo wskazano datę wpływu wniosków do organu właściwego⁵². Zamiast daty złożenia wniosku (wskazanej na ostatniej stronie formularza), tj. 10 marca 2023 r. i 12 lutego 2023 r. ujęto datę pobrania wniosków z systemu Emp@tia, tj. 13 marca 2023 r. i 13 lutego 2023 r. Wnioski elektroniczne powinny być rozpatrywane zgodnie z datą złożenia wniosku znajdującą się na ostatniej stronie wniosku. W zawiadomieniu o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia, o którym mowa powyżej prawidłowo wskazano datę złożenia wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz

---

⁴⁴Decyzja nr xxx z xxx r.

⁴⁵ Decyzja nr xxx z xxx r.

⁴⁶ Decyzja nr xxx z xxx r.

⁴⁷ Decyzja nr xxx z xxx r.

⁴⁸ Załącznik Nr 2 – zestawienie ilości wniosków i decyzji

⁴⁹Wniosek nr xxx z xxx r. – notatka służbowa Ośrodka z xxx r. Data zgonu wnioskodawcy – xxx r. (w kwietniu xxx r. brak wypłaty świadczeń)

⁵⁰ Oświadczenie wnioskodawcy potwierdzające tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania do uzyskania dodatku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

⁵¹ Zawiadomienie o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia - nr xxx z xxx r.

⁵² Wnioski o numerach: xxx z xxx r. i xxx z xxx r.

dotatków do zasiłku rodzinnego, natomiast w 1 decyzji umarzającej postępowanie administracyjne⁵³, o której mowa poniżej wskazano datę pobrania, a nie datę złożenia wniosku.

We wszystkich skontrolowanych wnioskach uchybiono przepisom art. 20 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, ponieważ w miejscu organu właściwego wskazany został Ośrodek Pomocy Społecznej w Małkini Górnej. Ustawa o świadczeniach rodzinnych stanowi, że postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych prowadzi organ właściwy, którym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenia rodzinne lub otrzymującej świadczenia rodzinne (art. 3 ust. 11 ustawy). Zatem w miejscu organu właściwego powinien być wskazany Wójt Gminy Małkinia Górna. Poza tym, wnioski były kompletnie i prawidłowo wypełnione, za wyjątkiem 1 wniosku, o którym mowa powyżej.

W skontrolowanych sprawach wnioskodawcy ubiegali się o zasiłek rodzinny oraz:

- 3 dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- 2 dodatki z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 8 dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- 33 dodatków z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- 1 dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły).
- 14 dodatków z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły).

Do wszystkich wniosków dołączono kompletną dokumentację niezbędną do obliczenia dochodu i ustalenia uprawnień do zasiłku rodzinnego (wymienioną w art. 23 ust. 4 ustawy lub w rozporządzeniach wykonawczych⁵⁴) m.in: stosowne zaświadczenia, oświadczenia, kopie umów o pracę, wyroki sądowe, świadectwa pracy, PIT-y 11, orzeczenia o niepełnosprawności, zaświadczenia pracodawcy lub oświadczenia o terminie i okresie na jaki został udzielony urlop wychowawczy, zgodnie z § 6 pkt 1 ww. rozporządzenia wykonawczego, zaświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły oraz inne dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku.

---

⁵³Decyzja nr xxx z xxx r.

⁵⁴ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustaleniu prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1466); Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustaleniu prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1340).

W przypadku zmiany sytuacji rodzinnej wnioskodawcy dołączali dokumenty potwierdzające zmianę.

Wnioski i oświadczenia były podpisane przez wnioskodawców. Oświadczenia stron zawierały także klauzulę o treści „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, zgodnie z art. 23 ust. 2a ustawy.

Niezależnie od dokumentów dołączonych przez wnioskodawców, jednostka kontrolowana zgodnie z art. 23b ust. 1 ustawy, samodzielnie pozyskiwała informacje o wysokości dochodów, wysokości składki na ubezpieczenia społeczne, należnych podatków i przysługujących zwrotów (MF) wnioskodawców oraz członków ich rodzin, jak również wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne (ZUS), co jest niezbędne przy ustalaniu wysokości dochodów rodziny. Ponadto Organ weryfikował dane wnioskodawcy oraz członków ich rodzin w rejestrze PESEL, CWU, CBB, CEIDG, KRUS i Aplikacji Centralnej Rynku Pracy – w zależności od sprawy.

W 1⁵⁵ sprawie⁵⁶ na skutek przedłużenia ważności orzeczenia o niepełnosprawności w związku z COVID-19⁵⁷ przyznano prawo do dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego od 1 listopada 2022 r. do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Następnie z uwagi na zmianę ustawy COVID-19⁵⁸, Wójt Gminy Małkinia Górna prawidłowo wydał decyzję zmieniającą⁵⁹ w części dotyczącej okresu przysługiwania dodatku w ten sposób, że prawo do ww. dodatku ustalił do 31 października 2023 r., jednak nie dłużej niż do ostatniego dnia miesiąca w którym zostanie wydane nowe, ostateczne orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, a w pozostałym zakresie decyzja pozostała bez zmian.

Ośrodek nie weryfikował danych drogą elektroniczną w 3⁶⁰ sprawach w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności

---

⁵⁵ Decyzja nr xxx z xxx r.

⁵⁶ W aktach orzeczenie o niepełnosprawności do xxx r.

⁵⁷ Art. 15 h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

⁵⁸ 6 sierpnia 2023 r. w art. 10, art. 23 i 26 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw wprowadzono zmiany w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

⁵⁹ Decyzja nr xxx z xxx r.

⁶⁰ Decyzje o numerach: xxx z xxx r., xxx z xxx r. i xxx z xxx r.

(EKSMOoN) oraz w 2⁶¹ sprawach, w których strony ubiegały się o dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania oraz dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (dotyczy szkoły średniej) – danych w MEN. Ponadto, zmieniając decyzję dokonano weryfikacji drogą elektroniczną w systemie EKSMOoN xxx xxx xxx r., tj. dzień po wydaniu decyzji.

Kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśniła, że⁶² „...w odniesieniu do braku weryfikacji MEN w niektórych kontrolowanych wnioskach informuję, że jest to spowodowane tym, że w pewnych okresach usługi MEN nie były dostępne. Decyzje w tych przypadkach zostały wydane w oparciu o oświadczenie wnioskodawcy zawarte we wniosku” oraz „w odniesieniu do braku weryfikacji MEN we wniosku Nr xxx r. z dnia xxx r. informuję, że omyłkowo dwukrotnie została wysłana weryfikacja MEN jednego dziecka zamiast drugiego”⁶³.

Zgodnie z art. 23b ust. 1 ustawy, organ właściwy ustalając prawo do świadczeń rodzinnych obowiązany jest do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej oraz zgodnie z pkt 5 cyt. przepisu ustawy - informacji o legitymowaniu się odpowiednim orzeczeniem.

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przyznano w sprawach, w których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał miesięcznie kwoty 674 zł oraz kwoty 764 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności. W 3 sprawach dochód rodziny przekraczał kwoty uprawniające daną rodzinę do zasiłku rodzinnego. W związku z tym zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego przyznano w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny, w myśl art. 5 ust. 3 i 3a ustawy, tj. z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

W 1⁶⁴ z 3 powyższych spraw wysokość przysługującego zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami ustalono zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy w okresie od 1 listopada 2023 r. do 30 czerwca 2024 r., natomiast w pozostałym okresie, tj. od 1 lipca do 31 października 2024 r. świadczenia nie przysługiwały z uwagi na to, że wysokość zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie ustalona zgodnie z art. 5 ust. 3a była niższa niż 20 zł. W tej sprawie należało zatem odmówić prawa do świadczeń w okresie od 1 lipca do 31 października 2024 r., czego Ośrodek nie uczynił. Wyłącznie w uzasadnieniu decyzji Organ poinformował

---

⁶¹ Decyzje o numerach: xxx z xxx r. i xxx z xxx r.

⁶² Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień/oświadczeń – 11.09.2024 r.

⁶³ Decyzja nr xxx z xxx r.

⁶⁴ Decyzja nr xxx z xxx r.

wnioskodawczynię, że w okresie od 1 lipca do 31 października 2024 r. świadczenia rodzinne nie przysługują.

W 1 ww. sprawie w trakcie trwania okresu zasiłkowego, gdzie pierwotnie przyznano prawo z zastosowaniem tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę” wnioskodawczyni złożyła wniosek o przyznanie na jedno dziecko prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła⁶⁵. Organ niezwłocznie prawidłowo wydał decyzję zmieniającą na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy również z zastosowaniem tzw. mechanizmu „złotówka za złotówkę”⁶⁶ z uwzględnieniem wnioskowanego dodatku do końca okresu zasiłkowego.

Decyzje przyznające zasiłek rodzinny wraz z dodatkami z zastosowaniem zasady „złotówka za złotówkę” zawierały czytelny i przejrzysty sposób wyliczenia kryterium dochodowego oraz informacje dotyczące braku możliwości przysługiwania zasiłku rodzinnego.

We wszystkich sprawach prawidłowo wyliczono dochody rodzin w oparciu o dokumentację dochodową z właściwego roku bazowego, z uwzględnieniem dochodów uzyskanych i utraconych oraz innych dochodów niepodlegających opodatkowaniu, w tym dochodów z gospodarstwa rolnego.

We wszystkich sprawach prawidłowo ustalono okres, na jaki przyznano zasiłki wraz z dodatkami, a także prawidłowo określono ich wysokość.

W skontrolowanych sprawach wydano 3 decyzje odmowne, ponieważ przekroczenie dochodu rodziny było wyższe niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, co oznaczało, że nie mogła zostać zastosowana zasada „złotówka za złotówkę”. Ponadto, w 2⁶⁷ sprawach w wyniku bezprzedmiotowości postępowania, na podstawie art. 105 Kodeksu postępowania administracyjnego⁶⁸ (dalej: k.p.a.), Organ prawidłowo umorzył postępowanie administracyjne, wydając decyzje w tym przedmiocie. W tych sprawach wnioskodawczyni omyłkowo złożyły kolejne takie same wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami na okres zasiłkowy 2022/2023 (w pierwszej sprawie zasiłek rodzinny wraz z dodatkami został już przyznany decyzją Wójta Gminy Małkinia, a w drugiej sprawie zostały 13 lutego 2022 r. złożone 2 wnioski na to samo dziecko).

W 2 sprawach przed upływem końca okresu zasiłkowego prawidłowo uchylono decyzje przyznające prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami. Powodem uchylecia w pierwszej

---

⁶⁵ Wniosek xxx z xxx r.

⁶⁶ Decyzja nr xxx z xxx r.

⁶⁷ Decyzje o numerach: xxx z xxx r. i xxx z xxx r.

⁶⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego

sprawie⁶⁹ było uzyskanie dochodu przez członka rodziny i przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami⁷⁰, zaś w drugiej sprawie⁷¹ powodem uchylecia było umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

W trakcie kontroli zbadano 2 sprawy, w których Ośrodek wydał 2 decyzje o uznaniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia z uwagi na wypłatę świadczenia w okresie, w którym świadczenie nie przysługiwało (na podstawie powyższych wydanych decyzji uchylających). W ww. decyzjach o nienależnie pobranych świadczeniach i ich zwrocie, prawidłowo ustalono kwotę nienależnie pobranego świadczenia podlegającą zwrotowi oraz określono wysokość odsetek za opóźnienie, które wyliczono na dzień wydania decyzji.

W decyzjach w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i zwrocie powołano się na przepis regulujący wysokość zwrotu odsetek za opóźnienia oraz pouczone stronę, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Ustalono, że w obu postępowaniach, po wydaniu decyzji, odzyskano nienależnie pobrane świadczenia rodzinne wraz z odsetkami (w pierwszej sprawie w formie spłaty należności przez świadczeniobiorczynię, a w drugiej sprawie w formie potrąceń z bieżących wypłat świadczeń rodzinnych).

We wszystkich skontrolowanych przypadkach zasadnie uchylano i zmieniano prawo do świadczeń oraz stwierdzano nienależnie pobrane świadczenia.

Jednostka kontrolowana terminowo rozpatrywała sprawy dotyczące ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków, poza 2 sprawami, gdzie w pierwszej sprawie zbyt późno wszczęła postępowanie administracyjne w sprawie żądania zwrotu świadczeń nienależnie pobranych. Odbiór decyzji uchylającej⁷² nastąpił 24 października 2023 r., a zawiadomienie o ww. wszczęciu postępowania jednostka kontrolowana wystosowała dopiero 8 grudnia 2023 r., a w drugiej sprawie⁷³ zbyt późno wszczęła postępowanie administracyjne w sprawie uchylecia decyzji. Pismem z dnia 25 stycznia 2024 r. (data wpływu do Ośrodka 1 lutego 2024 r.) xxxxxx poinformowało, że xxxxxxxxxx, a zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie uchylecia decyzji jednostka kontrolowana wystosowała dopiero 7 marca 2024 r.

Sprawy powinny być załatwiane bez zbędnej zwłoki, w terminie miesiąca. W tych sprawach uchybiono terminowi określönemu w art. 35 § 3 k.p.a., czego konsekwencją było w

---

⁶⁹ Decyzja uchylająca nr xxx z xxx r.

⁷⁰Przekroczenie dochodu rodziny było wyższe niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, co oznaczało, że nie mogła zostać zastosowana zasada „złotówka za złotówkę”.

⁷¹ Decyzja uchylająca nr xxx z xxx r.

⁷² Decyzja uchylająca nr xxx z xxx r.

⁷³ Decyzja uchylająca nr xxx z xxx r.

pierwszej sprawie nieterminowe wydanie decyzji⁷⁴ o ustaleniu i o zwrocie nienależnie pobranego zasiłku rodzinnego oraz dodatków, a w drugiej sprawie nieterminowe uchylenie decyzji. Zgodnie art. 36 § 1 k.p.a. o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie określonym w art. 35 k.p.a. lub w przepisach szczególnych, organ jest obowiązany zawiadomić stronę, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy, czego w niniejszych sprawach nie uczyniono.

Badane decyzje administracyjne zawierały elementy określone w art. 107 k.p.a.: oznaczenie organu właściwego, oznaczenie strony, datę wydania, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie prawne i faktyczne, pouczenie o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania. Decyzje opatrzone były podpisem z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do ich wydania. W decyzjach niejednoznacznie oznaczono organ właściwy, tj. wskazano zarówno Wójta Gminy Małkinia Górna jak i Ośrodek Pomocy Społecznej w Małkini Górnej. Ustawa o świadczeniach rodzinnych stanowi, że postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych prowadzi organ właściwy, którym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne lub otrzymującej świadczenie rodzinne. Zatem to Wójt Gminy Małkinia Górna powinien być wskazany w miejscu oznaczenia organu. W pouczeniu decyzji wskazywano, że świadczenia będą wypłacane do ostatniego dnia miesiąca na rachunek bankowy wnioskodawcy. Decyzje przyznające i zmieniające zawierały w pouczeniu informację o konieczności zgłaszania przez stronę wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczeń oraz informację, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi. Zawierały także informację o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, o czym stanowi art. 127a k.p.a.

W decyzjach przyznających prawo do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz w decyzjach przyznających z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” w podstawie wprawnej i treści tych decyzji nie powołano art. 32 ust. 1d ustawy, który nadaje decyzjom przyznającym świadczenia rodzinne klauzulę natychmiastowej wykonalności.

Decyzje doręczano stronom zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 k.p.a. W aktach spraw znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji przez stronę ze wskazaniem daty doręczenia, stosownie do zapisu art. 46 § 1 k.p.a.

Przyznane świadczenia wypłacano w okresach miesięcznych (do ostatniego dnia miesiąca), o czym stanowi art. 26 ust. 1 ustawy. Powyższe realizowano zgodnie z dyspozycją

---

⁷⁴ Decyzja o uznaniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia nr xxx z xxx r.

wnioskodawców, tj. przelewami bankowymi na wskazane konto bankowe. Analiza „kart zrealizowanych wypłat” oraz przelewów wykazała, że przyznane zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacano po wydaniu decyzji administracyjnych i zgodnie z wysokością ustaloną w tych decyzjach.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono uchybienia:

1. W 4 sprawach przez przekazaniem wniosku do wojewody, nie dokonano weryfikacji w CBB, co jest niezgodne z art. 23b ust. 1 ustawy.
2. W 1 sprawie do dnia kontroli nie ustalono prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego w okresie, gdy nie mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.
3. Nieprawidłowo wskazano datę wpływu 2 wniosków elektronicznych do organu właściwego.
4. We wszystkich wnioskach uchybiono przepisom art. 20 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, ponieważ w miejscu organu właściwego wskazany został Ośrodek Pomocy Społecznej w Małkini Górnej zamiast Wójta Gminy Małkinia Górna.
5. W 1 sprawie nie wydano rozstrzygnięcia za okres od 1 lipca do 31 października 2024 r. (nie odmówiono prawa).
6. W 2 sprawach uchybiono terminom określonym w art. 35 §3 k.p.a., tj. w 1 sprawie w zakresie wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie żądania zwrotu świadczeń nienależnie pobranych i w 1 sprawie w zakresie wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie uchylecia decyzji.
7. W decyzjach przyznających prawo do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz w decyzjach przyznających z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” w podstawie prawnej i treści tych decyzji nie powołano art. 32 ust. 1d ustawy, który nadaje decyzjom przyznającym świadczenia rodzinne klauzulę natychmiastowej wykonalności.
8. W decyzjach niejednoznacznie oznaczono organ właściwy, tj. wskazano zarówno Wójta Gminy Małkinia Górna jak i Ośrodek Pomocy Społecznej w Małkini Górnej.
9. W 3 sprawach nie dokonano weryfikacji drogą elektroniczną w systemie EKSMOoN i w 2 sprawach w systemie MEN. Ponadto zmieniając decyzję dokonano weryfikacji drogą elektroniczną w systemie EKSMOoN dzień po wydaniu decyzji.

Uwaga:

W podstawie prawnej jednego z upoważnień przywołano przepis art. 39 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, który nie reguluje udzielania upoważnień na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Za stwierdzone uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Małkini Górnej oraz pracownicy realizujący kontrolowane zagadnienia.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią Kierownik:

1. W sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego do przekazywania do Wojewody Mazowieckiego pełnej dokumentacji spraw wraz z niezbędnymi weryfikacjami dokonanyymi w dostępnych systemach informatycznych, w tym w CBB, stosownie do art. 23b ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
2. Niezwłocznego ustalania prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego w okresie/okresach, gdy nie mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.
3. Opatrywania wniosków składanych za pomocą systemu teleinformatycznego datą złożenia wniosku przez wnioskodawcę, a nie datą odebrania wniosku z systemu teleinformatycznego.
4. W przypadku złożenia nieprawidłowo uzupełnionego wniosku, wzywania wnioskodawców do poprawienia wniosku pod rygorem pozostawienia go bez rozpatrzenia.
5. W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego i braku możliwości zastosowania w danym czasookresie mechanizmu „złotówka za złotówkę” rozstrzygnięcia o odmowie prawa do świadczeń za ten okres.
6. Stosowania terminów określonych w art. 35 § 3 k.p.a. Zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a. o każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie określonym w art. 35 k.p.a. lub w przepisach szczególnych zawiadamiania strony, podając przyczynę zwłoki i wskazując nowy termin zakończenia sprawy.
7. W wydawanych decyzjach administracyjnych:
  - w podstawie prawnej decyzji przyznających oraz w decyzjach przyznających z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” i w ich treści powoływania art. 32 ust. 1d ustawy, który nadaje decyzjom przyznającym świadczenia klauzulę natychmiastowej wykonalności,

- jednoznacznego oznaczania organu właściwego, tj. wskazywania Wójta Gminy Małkinia Górna.
8. Dokonywania, każdorazowo przed wydaniem rozstrzygnięcia (także przed wydaniem decyzji zmieniającej), niezbędnych weryfikacji w dostępnych rejestrach publicznych, stosownie do treści art. 23b ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w tym EKSMOoN i MEN.

Uwaga:

Zasadnym jest nieprzywoływanie przepisu art. 39 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, który nie reguluje udzielania upoważnień na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Katarzyna Kieszek
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości: Pan xxx xxx, Wójt Gminy Małkinia Górna